

Doldersum - Monumentenroute

Type:
Wandeltocht

Lengte:
28.3 km

Drenthe

Geniet vandaag, herhaal 't morgen!

Welkom in de oerprovincie van Nederland. Hier vind je de mooiste wandelroutes van Nederland. Ook op deze route zul je volop genieten. Geniet van de ongerepte Drentse natuur met prachtige heide- en veengebieden, maar ook van de gezellige brinkdorpen en de vele hunebedden. Als je voldoende tijd hebt, stap dan eens binnen in één van de vele Drentse musea of galerieën.

Wil je even tot rust komen, dan heet de Drentse horeca je van harte welkom. Kom en geniet van een lekkere kop koffie met een heerlijk stuk gebak. Of ga voor een goede lunch met een glas vers geperst sinaasappelsap.

En heb je de smaak te pakken ontdek dan nog veel meer routes op drenthe.nl/routes of download in de play/appstore de gratis Drenthe routes app.

Wil je nog meer route- of toeristische informatie, scan dan de qr-code of ga naar indrenthe.nl.

Geniet van je toer!

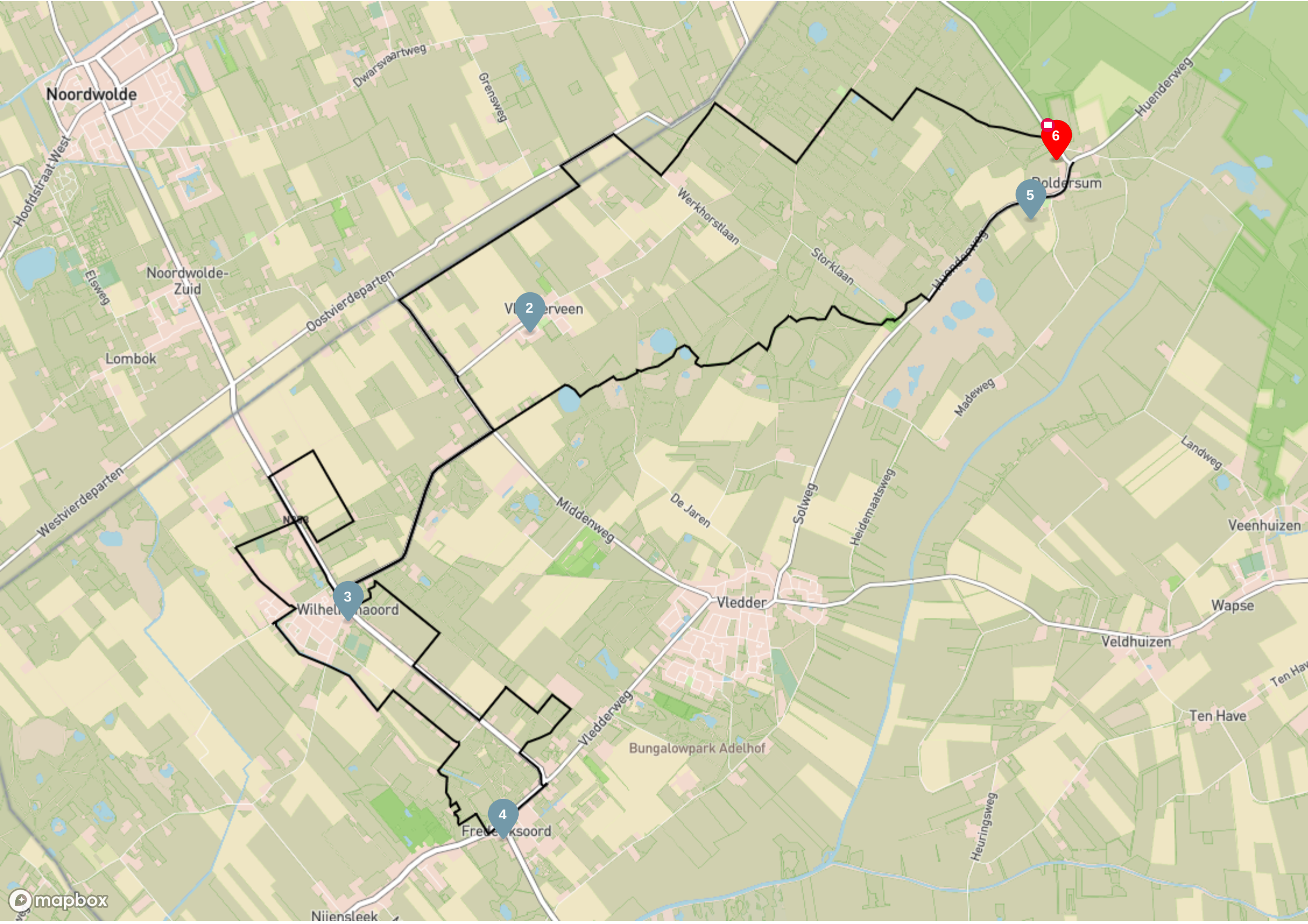
NB. Je komt in deze route door gebieden die in eigendom zijn van verschillende grondeigenaren. Hier kunnen verschillende (gedrags)regels gelden.

Let op!

De route en de folder zijn automatisch gegenereerd. het is mogelijk dat de bewegwijzerde route in het veld kan afwijken van de getekende route in de folder. Voor opmerkingen over de bewegwijzering neemt u contact op met de routebeheerder

Deze route wordt beheerd door: Grenzeloos-Drenthe

Noordwolde

Dwarsvaartweg

Grensweg

Huenderweg

6

Boldersum

5

Werkhorstlaan

Storklaan

Juwendijkweg

Madeweg

Vl 2 erveen

Oostvierdeparten

Noordwolde-Zuid

Lombok

Westvierdeparten

3

Wilhelminaoord

Middenweg

De Jaren

Solvweg

Heidemaatsweg

Landweg

Veenhuizen

Wapse

Veldhuizen

Ten Have

Vledder

Bungalowpark Adelhof

Vledderweg

Frederiksoord

4

Niiensleek

Heuringsweg

Dit ga je zien

Startpunt: Bezoekerscentrum Grenzeloos
Doldersum

Grenzeloos is gelegen in een uniek stukje cultuur/natuur. Voordat u aan uw wandeling of fietstocht begint, is het een echte aanrader om een kijkje te komen nemen in ons bezoekerscentrum. Vanaf hier kunt u met een koffer vol verhalen het gebied in trekken.

Adres: Boijlerstraat 12, 8386XE Doldersum

1

Vledderveen

Adres: Vledderveen

2

Koloniekerkje Wilhelminaoord

Karakteristiek wit kerkje met prachtig veld erachter omgeven door bomen en sfeervolle schuur met houtkachel. De lichtinval is prachtig in dit mooie lichte kerkje. Regelmatig vinden hier bruiloften, concerten en andere mooie evenementen plaats.

Adres: Koningin Wilhelminalaan 53, 8384 GG Wilhelminaoord

3

Frederiksoord

Frederiksoord is de oudste Kolonie van Weldadigheid. Frederiksoord was in 1818 de plaats waar Johannes van den Bosch met carte blanche van Koning Willem I die paupers uit de stedelijke gebieden nieuwe kansen bood.

Adres: Frederiksoord

4

Urnenveld

Temidden van een omgeving die rijk is aan bossen en natuurterreinen vormen het Bouwersveld en het Koelingsveld één natuurterrein. Door het gebied lopen weinig paden waardoor het nauwelijks ontsloten is voor het publiek. Vanaf het fietspad langs de rand is

Adres: Huenderweg , 8386XB Doldersum

Eindpunt: Bezoekerscentrum Grenzeloos
Doldersum

Grenzeloos is gelegen in een uniek stukje cultuur/natuur. Voordat u aan uw wandeling of fietstocht begint, is het een echte aanrader om een kijkje te komen nemen in ons bezoekerscentrum. Vanaf hier kunt u met een koffer vol verhalen het gebied in trekken.

Adres: Boijlerstraat 12, 8386XE Doldersum

Tussenstops

Routebesrijving

Deze wandelroute brengt u langs verschillende **monumenten van de Maatschappij van Weldadigheid**. U komt als het ware in het 'buitenmuseum' van de Koloniën van Weldadigheid.

Dit is een route van Koloniën van Weldadigheid, deze start bij het bezoekerscentrum Grenzeloos Doldersum. Als u de originele route wilt wandelen kijk dan op de website van Weldadig Oord. <https://www.weldadigoord.nl/wp-content/uploads/2021/02/Wandelroute-monumenten.pdf>

Deze route start in **Doldersum** bij het bezoekerscentrum Grenzeloos Doldersum. Doldersum is een esdorp in de gemeente Westerveld, in de provincie Drenthe. Het dorp telt circa 120 inwoners. Doldersum is gelegen ten noordwesten van Dwingeloo en ten noordoosten van Vledder. Doldersum grenst aan het Nationaal Park Drents-Friese Wold. De Vledder Aa, de beek bij Doldersum en het Doldersummerveld, een heideterrein in beheer bij de stichting Het Drentse Landschap, maken deel uit van dat park. De bovenloop van de Vledder Aa is in de jaren 2002 en 2003 opnieuw ingericht. De in het begin van de jaren zestig gekanaliseerde beek heeft zijn oude loop weer teruggekregen. De rijke bovengrond is afgeplagd. Nu moet de natuur in het terrein tussen Doldersum en Wateren zich weer ontwikkelen.

We komen door **Vledderveen**. Vledderveen is een dorp in de gemeente Westerveld (tot 1998 Vledder).

Het Vledderveen werd aangepakt in 1780 door de gebroeders Heloma uit Heerenveen. Het gebied werd door middel van wijken vanuit Friesland ontsloten. Vledderveen ontstond als 'paria-nederzetting' juist buiten het gebied van de Maatschappij van Weldadigheid, waaruit kolonistenkinderen, die sexueel verkeer vóór het huwelijk hadden bedreven, werden verbannen. In 1824 moesten

gemeente Vledder afbreken. De lokale bevolking stond de vestiging op haar gemeenschappelijke gronden echter oogluikend toe.

Vledderveen ontwikkelde zich na 1850, toen ontslagen en gedeserteerde kolonisten met veel kinderen uit Frederiksoord en Wilhelminaoord zich vestigden in dit moeras- en veengebied. Eind 19e eeuw bekommerde de Maatschappij van Weldadigheid zich weer om deze afstammelingen van de (ex-)kolonisten. Koopman P.W. Janssen schonk geld voor de aanleg van een weg (later naar hem genoemd) en een waterleiding door het Vledderveen. Het werk was in 1903 voltooid. Daarna startte men de ontginning, ook grotendeels door Janssen gefinancierd. In 1909 werd er een school gebouwd; daaromheen ontstond de dorpskern.

In het begin van WO II werd het sterk achtergebleven Vledderveen beter ontsloten door het vervangen van een voetpad door een zandweg en door het omzetten van de overgebleven heide in cultuurland in het kader van de werkverschaffing. In maart 1941 werd hiervoor een werkkamp ingericht; in 1942 waren hier 180 Joodse dwangarbeiders gehuisvest. Zij legden de zandweg aan en werden na voltooiing van dit werk afgevoerd naar Kamp Westerbork. De zandweg heeft ter nagedachtenis de naam Jodenweg gekregen.

Bezienswaardig zijn de kolonieboerderij 'Immer Moed' (20 ha), gebouwd tussen 1920 en 1925 voor de opleiding van kolonistenkinderen tot boer; boerderij 'Werkhorst' uit 1914, in 1918 aangekocht door de Maatschappij van Weldadigheid; koloniehuisjes in het gebied Vierdeparten (Frl.) aan de weg Oostvierdeparten, op ca. 200 m afstand parallel lopend aan de Grensweg (provinciegrens met Friesland), ook Vierdeparten werd door de Maatschappij van Weldadigheid gekocht.

Daarna komen we aan bij het dorp **Wilhelminaoord**. Wilhelminaoord, Boschoord en de Vierdeparten, dat zijn

als vrije Koloniën gesticht. Al in 1825 voegde men ze samen tot Kolonie II.

Wilhelminaoord sluit aan bij de oudste Kolonie, Frederiksoord. Je kunt het daar goed mee vergelijken: de ruimtelijke structuur met rechte ‘bomenlanen’, de lintbebouwing, de voorzieningen met daarbij het kerkje, de begraafplaatsen, de mandenmakerij, de hoeves, de voormalige rustoorden.

Ook komen we nog langs het dorp

Frederiksoord. Frederiksoord was in 1818 de plaats waar Johannes van den Bosch met carte blanche van Koning Willem de I paupers uit de stedelijke gebieden nieuwe kansen bood. Het begin van een groots maatschappelijk experiment dat nog steeds zichtbaar is in het landschap en aan de gebouwen die in deze Kolonie staan.

In het voorjaar van 2019 is Museum De Proefkolonie geopend. Hier beleeft u via een multimediale tijdreis het ontstaan van de Koloniën van Weldadigheid en het échte verhaal van de eerste kolonisten die in 1818 in Frederiksoord een nieuwe toekomst vonden. Het museum is gevestigd in het Bezoekerscentrum Huis van Weldadigheid. (Majoor Van Swietenlaan 1A in Frederiksoord).

Als laatste dorp komen we nog door **Vledder**. Vledder kent, net als vele andere Drentse brinkdorpen, een lange geschiedenis. In de omgeving van Vledder zijn diverse grafheuvels en urnenvelden gevonden uit de nieuwe steentijd. Er zijn diverse prehistorische vondsten gedaan zoals stenen bijlen, barnsteen en urnen.

De naam Vledder duidt op een natte plaats. De twee oudste straten van het dorp liggen dan ook rondom een lagere plek die vroeger vrij nat was. Het dorp heeft twee brinken, die in de volksmond de grote en de kleine brink genoemd worden. Zoals bij alle esdorpen, ligt niet ver van het dorp een beek, de Vledder Aa. Het Vledderveld achter de es is nu een boswachterij van Staatsbosbeheer. Bij dit

Vledderveld was van 1939 tot 1981 een kamp, Kamp Vledder gevestigd.

Daarna kom je weer terug bij Grenzeloos en kan je nog een kijkje nemen in het bezoekerscentrum Grenzeloos

Doldersum voor nog meer informatie.

sfeerimpressie

